Zadanie domowe II

Opis programu i przykładowe wyniki

Autor: Adrian Żerebiec

Kompilacja programu

Program został napisany w języku Python. Wykorzystano do tego następujące biblioteki: networkx, matplotlib. Aby je zainstalować należy skorzystać z polecenia:

pip install 'nazwa biblioteki'

Aby uruchomić program wystarczy użyć komendy będąc w katalogu głównym projektu:

py main.py

W celu ułatwienia instalacji jak i kompilacji polecam korzystać z programu PyCharm.

Aby stworzyć wykresy można wykorzystać program dot z biblioteki Graphviz. Można ją pobrać na stronie: https://graphviz.gitlab.io/download/. Ścieżkę do rozpakowanego archiwum trzeba dodać do zmiennej środowiskowej PATH np. C:\Graphviz\bin. Po zresetowaniu terminala wszystko powinno działać.

Można także alternatywnie zrobić to bez programu dot. W programie jest umieszczone zapytanie czy chcemy korzystać z dot. Jeśli nie to graf zostanie narysowany, a pozycje wierzchołków będą ustawiane za pomocą zmiennych. Graf są jednak wtedy mniej czytelne, i prawdopodobnie istnieje szansa, że w bardzo szczególnych przypadkach będą nie czytelne, gdyż mogą się wierzchołki na siebie nałożyć (czego jednak nie udało mi się uzyskać).

Struktura projektu

Głównym plikiem projektu jest main. W osobnym katalogu 'utils' znajdują się natomiast wszystkie pozostałe pliki z implementacjami poszczególnych funkcji takich jak: znajdowanie FNF, tworzenie grafów, obliczanie zależności itp.

Wynik działania programu dla przykładów

Program zawiera dwie wersje w zależności od wyboru podjętego na początku, czyli:

Czy chcesz skorzystac z przykladow? (tak/nie)

Jeśli nie to możemy sami stworzyć alfabet, zmienne, operacje oraz słowo. Natomiast w przeciwnym przypadku mamy już utworzone wszystkie potrzebne elementy. Program oblicza od razu wyniki i wyświetla je w terminalu. Jedynie pyta on użytkownika czy chce korzystać z programu dot czy nie.

Poniżej pokazuję zatem wynik działania dla przykładowych danych zawartych w zadaniu domowym.

Działanie programu:

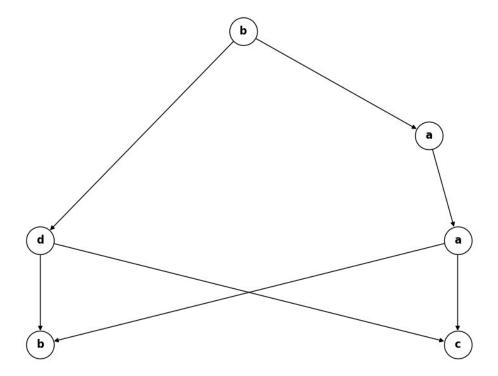
```
Czy chcesz skorzystac z przykladow? (tak/nie)
Operacje:
a) x=x+y
b) y=y+2z
c) x=3x+z
d) z=y-z
Zmienne: ['x', 'y', 'z']
D = [('a', 'a'), ('a', 'b'), ('a', 'c'), ('b', 'a'), ('b', 'b'), ('b', 'd'), ('c', 'a'), ('c', 'c'), ('d', 'b'), ('d', 'c'), ('d',
['*', '*', 'a', 'a', '*']
['b', '*', '*', '*', 'b']
['c', '*', '*', '*']
['*', '*', 'd', '*']

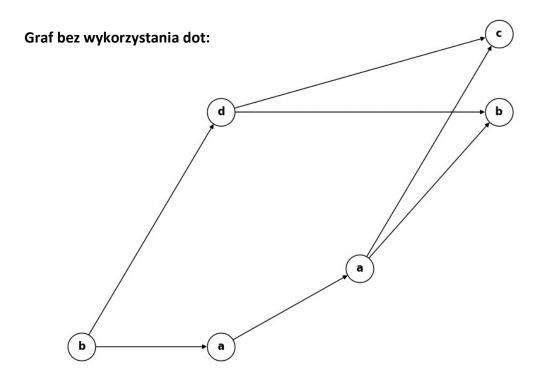
Tablica po 1 krokach:
['*', '*', 'a', 'a', '*']
['b', '*', '*', '*']
['c', '*', '*', '*']
['*', '*', 'd', '*']
['*', '*']
['b', '*', '*']
['c', '*', '*']
```

```
['b', '*']
['c', '*']
['*']
Tablica po 6 krokach:
[]
['b']
['c']
[]
Tablica po 7 krokach:
[]
[]
[]
[]
[]
[]
[]
[]
[]
[]
Czy chcesz wyswietlic graf z pomocą dot? (tak/nie)
tak
```

Po tym program wyświetla nam graf z wykorzystaniem dot lub bez wykorzystania w zależności od decyzji:

Graf z wykorzystaniem dot:

Obydwa grafy są dokładnie takie same. Różnią się tylko rozłożeniem na przestrzeni, jednak wierzchołki i krawędzi są identyczne.

```
Przyklad 2
A = ['a', 'b', 'c', 'd', 'e', 'f']

Zmienne: ['x', 'y', 'z', 'w', 'v']

Operacje:
a) x=x+1
b) y=y+2z
c) x=3x+z
d) w=w+v
e) z=y-z
f) v=x+v

D = [('a', 'a'), ('a', 'c'), ('a', 'f'), ('b', 'b'), ('b', 'e'), ('c', 'a'), ('c', 'c'), ('c', 'e'), ('c', 'f'), ('d', 'd'), ('d', 'f'), ('e', 'b'), ('e', 'c'), ('e', 'e'), ('f', 'a'), ('f', 'c'), ('f', 'd'), ('f', 'f')]

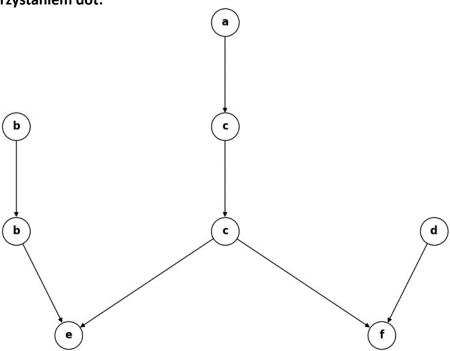
I = [('a', 'b'), ('a', 'd'), ('a', 'e'), ('b', 'a'), ('b', 'c'), ('b', 'd'), ('d', 'e'), ('d', 'e'), ('d', 'e'), ('d', 'e'), ('d', 'e'), ('e', 'a'), ('e', 'd'), ('e', 'f'), ('f', 'b'), ('f', 'e')]

w = acdcfbbe
Obliczanie FNF dla slowa: acdcfbbe
Wypelniona tablica:
['*', '*', 's', 'a']
['*', 's', 'b']
['*', 's', 's', 's', 's', 's']
['e', 's', 's', 's', 's', 's']
['f', 's', 's', 's', 's', 's']
['f', 's', 's', 's', 's', 's']
['f', 's', 's', 's', 's']
['s', 's', 's', 's', 's']
```

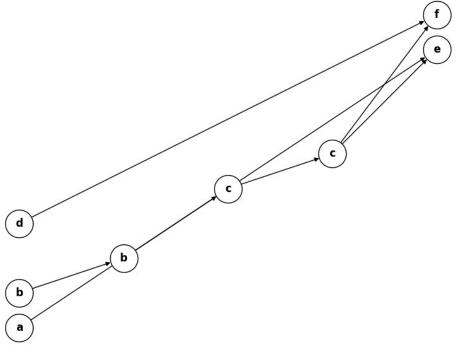
```
['e', '*', '*', '*', '*']
['f', '*', '*', '*', '*']
Tablica po 2 krokach:
['*']
['*', '*', 'c', 'c', '*']
['e', '*', '*', '*', '*']
['f', '*', '*', '*', '*']
Tablica po 3 krokach:
[]
['*', '*', 'c', 'c']
[]
['*', '*', 'c']
Tablica po 5 krokach:
[]
[]
['*']
Tablica po 7 krokach:
FNF[acdcfbbe] = (abd)(b)(c)(c)(ef)
Koniec programu
```

Drugi raz nie jesteśmy pytani o to czy chcemy rysować w dot czy nie gdyż pierwsza odpowiedź jest wiążąca. Analogicznie jak poprzednio wyświetli nam się graf:

Graf z wykorzystaniem dot:

Graf bez wykorzystania dot:

Kod programu

Poniżej zamieszczam kody funkcji. Są one opisane za pomocą komentarzy. Taka sama wersja kodu znajduje się w zipie.

main.py

```
from utils.examples import show_examples
from utils.own_actions import create_own_actions
"""

Glowny plik programu. Umozliwia wybor czy chcemy skorzystac z przykladow z polecenia, czy
chcemy sami wprowadzic dane.
Uruchamia odpowiednie funkcje w zaleznosci od wyboru
"""

if __name__ == '__main__':
    print("Czy chcesz skorzystac z przykladow? (tak/nie)")
    while True:
        flag = input()
            if flag == 'tak' or flag == 'TAK' or flag == 'Tak' or flag == 'nie' or flag ==
'NIE' or flag == 'Nie':
            break
        else:
            print("Bledna odpowiedz")

if flag == 'nie' or flag == 'NIE' or flag == 'Nie':
            create_own_actions()

elif flag == 'tak' or flag == 'TAK' or flag == 'Tak':
            show_examples()

print("Koniec programu")
```

utils/check_operations.py

```
Funkacja sprawdzajaca poprawnosc wprowadzonych operacji, musza byc one formatu: x=x+x,
gdzie x to zmienne a + to znak dzialania - dodawanie, - odejmowanie, innych nie obsluguje
"""

def check_operations(operations, variables):
    n = len(operations)
    if operations[1] != '=': # sprawdzanie czy drugi znak jest =
        print("Bledna operacja bo 2 znak nie jest =, a jest to", operations[1])
        return False
    chars = ['-', '+', '=', '0', '1', '2', '3', '4', '5', '6', '7', '8', '9'] # lista
znakow ktore moga wystapic w operacji
```

```
for i in range(len(variables)):
    chars.append(variables[i]) # dodajemy zmienne do listy znakow

for i in range(n):
    if operations[i] not in chars:
        print("Bledna operacja bo: ", operations[i], " nie jest zmienna")
        return False

return True
```

Utils/dependencies independencies.py

```
def find_dependencies(operations, variables):
    n = len(operations)
    main = [operation[0] for operation in operations] # zbiera nam jaka zmienna jest
    new = [[] for _ in range(n)]
    for i in range(n):
        for c in operations[i][2:]:
            if c in variables:
                new[i].append(c) # zbiera nam od czego zalezy dana zmienna
    depe = set()
    for i in range(n):
        for var in new[i]:
            for k, main_var in <a href="main">enumerate</a>(main): # enumerate zwraca nam indeks i wartosc
                    depe.add((chr(97 + i),
                              chr(97 + k))) # chr zamienia nam liczbe na znak, 97 to a w
                    depe.add((chr(97 + k), chr(97 + i))) # dodajemy zaleznosci w obie
    return sorted(list(depe)) # zwracamy posortowana liste
def find_independencies(dependencies, A):
    n = len(A)
    independencies = []
    for i in range(n):
        for j in range(n):
            if (chr(97 + i),
```

Utils/examples.py

```
From utils.dependencies independencies import find_dependencies, find_independencies
from utils.find fnf import find_FNF
from utils.graph import process_tables, show_minimal_graph_dot, show_minimal_graph
Przykladowe rozwiazania, zawarte w poleceniu. Wszystkie funkcje wykonuja sie same, nie
potrzeba nic wprowadzac.
Mozna wykorzystac dot do tworzenia grafow, ale nie jest to wymagane, gdyz wymaga posiadania
na sciezce PATH programu dot.
def show_examples():
    print("Przyklad 1")
    print("A =", A1)
    operations1 = ['x=x+y', 'y=y+2z', 'x=3x+z', 'z=y-z']
    print("Operacje:")
    for i in range(len(operations1)):
        print(chr(i + 97), ") ", operations1[i])
    print('Zmienne:', variables1)
    dependencies1 = find_dependencies(operations1, variables1) # obliczenie niezaleznosc
    print("D =", dependencies1)
    independencies1 = find_independencies(dependencies1, A1) # obliczenie zaleznosci
    print("I =", independencies1)
    word1 = 'baadcb'
    print("w =", word1)
    fnf1 = find FNF(word1, dependencies1, A1) # obliczenie FNF
    print(f"FNF[{word1}]:", fnf1)
    print("\n")
```

```
vertexes1, zal1 = process_tables(fnf1, dependencies1, A1) # obliczenie tablic do
print("Czy chcesz wyswietlic graf z pomoca dot? (tak/nie)")
while True:
    s = input()
        print("Bledna odpowiedz")
    show_minimal_graph_dot(vertexes1, zal1) # wyswietlenie grafu z pomoca dot
    show_minimal_graph(vertexes1, zal1) # wyswietlenie grafu bez pomocy dot
print()
print("Przyklad 2")
print("A =", A2)
print('Zmienne:', variables2)
operations2 = ['x=x+1', 'y=y+2z', 'x=3x+z', 'w=w+v', 'z=y-z', 'v=x+v']
print("Operacje:")
for i in range(len(operations2)):
    print(chr(i + 97), ") ", operations2[i])
dependencies2 = find_dependencies(operations2, variables2) # obliczenie niezaleznosci
print("D =", dependencies2)
independencies2 = find_independencies(dependencies2, A2) # obliczenie zaleznosci
print("I =", independencies2)
word2 = 'acdcfbbe'
print("w =", word2)
fnf2 = find_FNF(word2, dependencies2, A2) # obliczenie FNF
print(f"FNF[{word2}] =", fnf2)
vertexes2, zal2 = process_tables(fnf2, dependencies2, A2) # obliczenie tablic do
    show_minimal_graph_dot(vertexes2, zal2) # wyswietlenie grafu z pomoca dot
    show minimal graph(vertexes2, zal2) # wyswietlenie grafu bez pomocy dot
```

utils/find_fnf.py

```
Funkcja find_FNF(w, D, A) znajduje forme normalna FNF dla slowa w, deterministycznego DFA D
Dzieje sie to według algorytmu opisanego w ksiazce: V. Diekert, Y. Metivier- Partial
commutation and traces, [w:] Handbook of Formal Languages, Springer, 1997
na stronie 10.
def print tab(T): # funkcja pomocnicza do wypisywania tablicy
        print(line)
def find_FNF(w, D, A):
    print("Obliczanie FNF dla slowa: ", w)
    n = len(A)
    tab = [[] for _ in range(n)]
    depen = [[] for _ in range(n)]
    for i in range(len(D)):
        if D[i][1] != D[i][0]:
            depen[ord(D[i][0]) - 97].append(D[i][1]) # zaleznosci miedzy zmiennymi w D
        idx = ord(ver) - 97
        tab[idx].append(ver) # wypelnianie tablicy zmiennymi
        dependencies = depen[idx]
        for dep in dependencies:
            tab[ord(dep) - 97].append('*') # wypelnianie tablicy gwiazdkami
    print("Wypelniona tablica: ")
    print_tab(tab)
    FNF = ''
   while any(len(tab[i]) > 0 for i in range(n)): # dopoki kazda tablica w tablicy tablic
        flag = False # flaga sprawdzajaca czy w danym kroku petli zostanie dodana jakas
        for i in range(n):
            if tab[i] and tab[i][-1] in A:
                flag = True
```

utils/graph.py

```
import networkx as nx
import matplotlib.pyplot as plt
Poczatkowo przetwarzamy tablice FNF, D, A, aby stworzyc tablice wierzcholkow i tablice
Nastepnie tworzymy za pomoca networkx graf skierowany dla slowa.
Jego redukcje do minimalnej postaci wykonujemy dzieki pomocy funkcji transitive_reduction.
Funkcja ta dziala tak ze najpierw sprawdza czy graf jest skierowany, nastepnie tworzy sobie
nowy graf ze wszytskimi wierzcholkami.
do v (wierzcholek docelowy) i sprawdza czy wirzcholek docelowy jest juz w slowniku
Jesli tak to pomija taka krawedz, a jesli nie to dodaje krawedz do grafu.
Dodatakowo w celu rysowania wykresow stworzylem dwie funkcje show_graph i
show graph with dot.
Pierwsza z nich rysuje graf bez pomocy dot, a pozycje wierzcholkow sa tworzone za pomoca
Druga korzysta z programu dot. W tym celu nalezy miec zainstalowany program dot i miec go
Program mozna pobrac ze strony: https://graphviz.gitlab.io/download/.
Nastpenie rozpakowane archiwum nalezy dodac do zmiennej srodowiskowej PATH. np. PATH =
C:\Graphviz\bin.
Po ponownym uruchomieniu terminala wszytsko powinno działc poprawnie
```

```
def process tables(FNF, D, A):
    vertexes = []
    n = len(FNF)
    dep = [[] for i in range(len(A))]
    for i in range(len(D)):
        dep[ord(D[i][0]) - 97].append(D[i][1]) # tworzymy tablice gdzie w kazdej komorce
    for i in range(n):
        if FNF[i] in A:
            vertexes.append((FNF[i], h, x)) # tworzymy tablice wierzcholkow z ich
        if FNF[i] == '(':
   return vertexes, dep # zwracamy tablice wierzcholkow i tablice zaleznosci
def create_word_graph(vertexes, dep):
    G = <u>nx</u>.<u>DiGraph</u>(strict=True) # tworzymy graf skierowany
    for i in range(len(vertexes)):
        letter1 = vertexes[i][0] + str(vertexes[i][1])
        letter label = vertexes[i][0]
        G.add_node(letter1, label=letter_label, instance=vertexes[i][2]) # tworzymy
    n = len(vertexes)
    for i in range(n):
        idx = ord(vertexes[i][0]) - 97
        v = dep[idx]
        for j in range(i + 1, n):
            if vertexes[j][0] in v:
                G.add_edge(vertexes[i][0] + str(vertexes[i][1]), vertexes[j][0] +
str(vertexes[j][1])) # dodajemy tylko krawedzie, wtedy gdy litera zalezy od innej ktora
    return G
def show_graph(G, title, G_old):
```

```
plt.figure(figsize=(8,6))
        node: (G_old.nodes[node]['instance'], G_old.nodes[node]['instance'] +
ord(G_old.nodes[node]['label']))
    labels = \underline{nx}.get_node_attributes(G, 'label') # Pobranie atrybutu 'label' dla
    nx.draw(G, pos, with_labels=True, labels=labels, font_weight='bold', node_size=1000,
node_color='white',
    plt.title(title)
    plt.show() # wyswietlenie grafu
def show_graph_with_dot(G, title):
    plt.figure(figsize=(8, 6))
    pos = nx.nx pydot_pydot_layout(G, prog="dot") # stworzenie pozycji dla wierzcholkow za
pomoca dot - wymaga posiadania na sciezce PATH programu dot
    labels = nx.get_node_attributes(G, 'label')
    nx.draw(G, pos, with_labels=True, labels=labels, font_weight='bold', node_size=1000,
node_color='white',
    plt.title(title)
    plt.show() # wyswietlenie grafu
def show_minimal_graph_dot(vertexes, dep):
    word_graph = create_word_graph(vertexes, dep)
   minimalny_graf = nx.transitive_reduction(word_graph)
    for node in minimalny_graf.nodes():
        minimalny_graf.nodes[node]['label'] = word_graph.nodes[node]['label']
    show_graph_with_dot(minimalny_graf, 'Minimal word graph with dot')
```

```
def show_minimal_graph(vertexes, dep):
    # Stworzenie grafu slowa
    word_graph = create_word_graph(vertexes, dep)

# Usuwanie krawedzi, ktore nie sa konieczne za pomoca funkcji transitive_reduction
    minimalny_graf = nx.transitive_reduction(word_graph)

# Przypisanie etykiet wierzcholkom
    for node in minimalny_graf.nodes():
        minimalny_graf.nodes[node]['label'] = word_graph.nodes[node]['label']

# Wyswietlenie minimalnego grafu slowa
    show_graph(minimalny_graf, 'Minimal word graph', word_graph)
```

utils/own actions.py

```
rom utils.check operations import check_operations
from utils.dependencies independencies import find_dependencies, find_independencies
from utils.find fnf import find_FNF
from <u>utils.graph</u> import process_tables, show_minimal_graph_dot, show_minimal_graph
Mozna samemu stworzyc operacje, alfabet, slowo itd. Wszytsko odbywa sie zgdonie ze
Alafabet moze byc tylko z zakresu a-z, operacje musza byc w formacie: x=x+y, x=3x+z itd.
litery alfabetu, jednak dla czytelnosci nie jest to zalecane. Slowo musi byc zlozone z
liter alfabetu.
Mozna wykorzystac dot do tworzenia grafow, ale nie jest to wymagane, gdyz potrzeba do tego
na sciezce PATH programu dot.
def create_own_actions():
    print("Jak duzo operacji chcialbys wykonac? Mozliwy zakres to 1-26")
    while True:
            n = int(input("Liczba operacji: "))
                print("Liczba operacji musi byc z zakresu 1-26")
                print("Sprobuj ponownie")
        except ValueError:
            print("To nie jest liczba")
    print("Zatem two; alfabet A to: ")
```

```
A = []
for i in range(n):
    print(chr(97 + i), end=" ")
    A.append(chr(97 + i))
print()
print("Teraz podaj z jakich zmiennych chcesz skorzystac, podaj je w formacie:
while True: # sprawdzanie poprawnosci wprowadzonych zmiennych
    variables = input("Zmienne: ").split(",")
    if all(var.isalpha() and len(var) == 1 for var in variables):
        print("Podane zmienne musza byc literami. Sprobuj ponownie.")
print("Twoje zmienne to: ")
for i in variables:
    print(i, end=" ")
operations = []
print("Teraz podaj jakie operacje chcesz wykonac")
for i in range(n):
    flag = False
        print(chr(97 + i), end=" ")
        print("->", end=" ")
        op = input()
        op.replace(" ", "")
        flag = check_operations(op, variables) # sprawdzanie poprawnosci wprowadzonych
        if flag:
            operations.append(op)
dependencies = find_dependencies(operations, variables) # obliczenie niezaleznosci
print("D =", dependencies)
independencies = find_independencies(dependencies, A) # obliczenie zaleznosci
print("I =", independencies)
print("Teraz podaj slowo, ktore chcesz zapisac w FNF")
while True:
    word = input("Slowo: ")
    if all(var.isalpha() and var in A for var in word): # sprawdzanie poprawnosci
        print("Podane slowo musi skladac sie z liter. Sprobuj ponownie.")
result = find_FNF(word, dependencies, A) # obliczenie FNF
print(f"FNF[{word}]:", result)
```

```
vertexes, zal = process_tables(result, dependencies, A) # obliczenie tablic do
tworzenia grafu

print("Czy chcesz wyswietlic graf z pomoca dot? (tak/nie)")
while True:
    s = input()
    if s == 'tak' or s == 'TAK' or s == 'Tak' or s == 'nie' or s == 'NIE' or s ==
'Nie':
        break
    else:
        print("Bledna odpowiedz")

if s == 'tak' or s == 'TAK' or s == 'Tak':
        show_minimal_graph_dot(vertexes, zal) # wyswietlenie grafu z pomoca dot
else:
        show_minimal_graph(vertexes, zal) # wyswietlenie grafu bez pomocy dot
```